

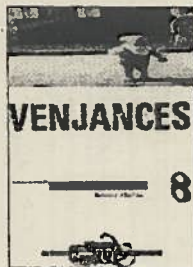
Narrativa

El gust amarg de la cervesa
Isabel-Clara Simó
Columna
Barcelona, 1999. 302 pàgines

Quatre històries paral·leles de quatre persones molt diferents que juguen amb els elements inesperats de la vida quotidiana. L'escriptora alcoiana que viu a Barcelona fa un joc atractiu d'observacions creuades sobre les relacions personals, on no és el que sembla.

Narrativa

Venjances
Manuel Talens
Tàndem Edicions
València, 1999. 150 pàgines

Aquest recull d'històries, traduïdes per Albert Dasí, estan presidides pel sentit de l'humor i del drama típics de Talens. Ambientades en èpoques diferents, que van dels anys trenta a l'actualitat, hi ha un cúmul de paradoxes i una ironia amarga que no impedeix la frescor dels diàlegs.

Narrativa

Els ulls blaus i altres contes inquietants
Pilar Pedraza
Tàndem Edicions
València, 1999. 200 pàgines

Recull de contes traduït per Adolf Beltran, que s'endinsa en els territoris característics de la literatura de Pilar Pedraza, sempre en la frontera primissima que separa la vida del misteri, l'amor de la mort. Són relats plens d'atmosfera.

Pocs títols d'assaig

Els autors del país han aportat una sèrie de llibres que no haurien de passar desapercebuts

FRANCESC PÉREZ I MORAGÓN
El cicle anual de la Fira del Llibre de València convida, en obrir les parades, no sols a pensar en les novetats cuinades per les editorials locals, sinó també en la producció dels dotze mesos anteriors. La Fira és un mostrari de papers immediatament impresos seguint l'exigència del calendari, però també l'exposició d'un treball que no atén a les dades rituals. Editar és molt complicat i, sense dubte, vendre el que s'edita resulta encara més difícil.

En alguns gèneres —i tenint en compte només els títols en català, com ara faig— resultaria difícil resumir sobre el paper aquesta operació, per la quantitat de volums a classificar. Ara, en el cas de l'assaig —si se n'exclou les monografies erudites o científiques— el trànsit sol proporcionar a qui fa el balanç menys títols a recordar i la sensació repetida d'assistir al difícil enlairament —en el sentit aeronàutic del terme— d'un tipus d'escriptura que entre nosaltres troba massa dificultats per a desenvolupar-se.

He dit "escriptura", però potser caldria dir-ne més bé un tipus de pensament i d'eloqüència, de disciplina literària fins i tot, que —jo no sabria dir per què— continua tenint entre nosaltres un mercat molt minoritari.

Sens dubte és per això que les editores comercials s'ho pensen tant, abans d'arriscar-hi. Pel que fa a les institucionals —ja reduïdes pràcticament a algunes universitats, després de l'eliminació sumària de la IVEI— necessàriament es veuen forçades a dedicar a la publicació de llibres d'assaig no acadèmic només una petita part del pressupost. El repàs de l'any, des del punt de perspectiva que ofereix la Fira del Llibre de València, resulta per tant emfotjament breu i preocupant.

En qualsevol cas, sempre és possible de trobar algun avantatge, fins i tot en les situacions de sequera. Per exemple: que no pedregue. Així, hem de felicitar-nos perquè, de moment, sembla haver aminat la febre per explicar-nos què som, què podríem ser i, ja en el límit de les provatures, què hauríem de fer per aconseguir-ho. Vaja: la solució per a tots els problemes del País Valencià en vint receptes miraculoses, segons el criteri infal·libre del doctor no sé què. Encara, uns dirigents de la Joventut Valencianista hi han insistit en un llibre digne d'atenció que ara no tinc a mà, però potser com una recollida —sempre disculpable— d'un hàbit propi de l'edat.

Un amic em suggeria la possibilitat que *Un país amb futur* (Afers), el llibre de converses amb Pere Mayor recollides per Victor G. Labrado, pogués ser considerat com un assaig. No ho crec. Es tracta d'unes memòries inequívocament polítiques, amb totes les

El repàs de l'any resulta emfotjament breu. / JESÚS CISCAR

interpretacions de fets i persones que caldria esperar. En qualsevol cas, el mateix vehicle literari escollit aparta el llibre del vedat en què estem. Entre la teoria i el record, sempre hi ha una distància.

Malgrat tot el que dic, els autors del país han aportat una sèrie de llibres que no haurien de passar desapercebuts. Estic parlant de Gustau Muñoz i el seu *Intervencions. Entre cultura i política* (Tàndem), que acaba de ser distingit amb el Premi de la Crítica de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; de Josep Sorribes, que amb *La ciutat destijada* (Tàndem) ens planteja els dilemes de València, entre el passat i el futur; de Gemma Lluç, que en *El lector model en la literatura per a infants i joves*, observa el que hi ha més enllà de les lectures inicials i iniciàtiques; de J. Garcés, F. Ródena, S. Sánchez i J. Verdaguier, autors de *Política, exclusió i pobresa a Rixta* (Afers), atents a desvelar una de les claus d'Europa, en les seues dificultats presents i futures; de Tobies Grimaltos, que s'acaba amb els enigmes de la filosofia en *El joc de pensar (converses amb Maria)* (Bromera); de Ferran Colom Ortiz, que analitza amb dades estadístiques

la situació de l'idioma a València en *El futur de la llengua* (Denes); de Vicent Simbor, que en *Llorenç Villalonga a la recerca de la novel·la inefable* (Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana) traça les bases de lectura d'un autor cabdal en la nostra literatura contemporània; de Juan Carlos López i *El taller de la memòria* (Bromera), Premi Europeu de Divulgació Científica 1998, una lectura cruel.

I, encara, caldria esmentar traduccions com ara *Entre la filosofia i la història de les idees*, d'Isaiah Berlin i Confins, de Franco Rella.

Comptat tot això, podem recapitular. Per comparació amb altres gèneres literaris, es publica poc assaig al País Valencià. Hauríem de saber —i això potser demanaria algun debat— si és per poca oferta o per poca demanda. Qualsevol d'aquestes possibilitats resulta desagradable per al simple observador que sóc, perquè es pot identificar fàcilment amb una mena o altra de desdeny per la literatura d'idees i, al capdavant, per les idees. No sé quina enquesta, fa uns dies, notificava que la població d'aquest territori experimentava un alt grau de satisfacció pel fet quasi sempre involuntari de trobar-se com es troba i on es troba. Potser caldria començar per act el debat i la indagació. Jo no hi puc fer res. Ni sé qui ho faria.

Novel·la

Tiernos y traidores
Susana Fortes
Selk Barral
Barcelona, 1999. 222 pàgines

Aquesta escriptora gallega que viu a València dibuixa una història on tres personatges protagonitzen amors i traïcions. Els fantasmes del passat, uns fets que volia oblidar, s'oxiten davant una dona que torna als escenaris de la seua infantesa.

Novel·la

Son de mar
Manuel Vicent
Alfaguara
Madrid, 1999. 333 pàgines

Un naufrag torna després de deu anys. La mar, de nou, en el centre del món de sensacions que Manuel Vicent és capaç de transformar en literatura com pocs escriptors actuals. L'estilisme fi de l'autor s'aplica a una suggeridora història d'amor.

Assaig

El despertar de las naciones
Alfons Cucó
Universitat de València
València, 1999. 306 pàgines

Cucó coneix molt bé el problema dels nacionalismes. En aquest llibre, com apunta el subtítol, *La ruptura de la Unió Soviètica i la qüestió nacional*, analitza amb rigor i profunditat el conflictiu panorama nacional als països bàltics.

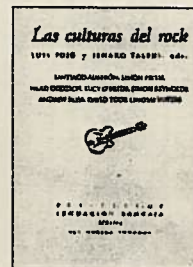
Assaig

El futur de la llengua entre els joves de València
Ferran Colom Ortiz
Denes
València, 1999. 150 pàgines

A pesar de les pàgines que la situació lingüística del País Valencià ha omplert, no hi ha massa estudis basats en xifres estadístiques. Aquest treball analitza les perspectives del valencià a la capital a partir de dades.

Assaig

Las culturas del rock
Jenoar Talens i Luis Puig ek
Editorial Pro-Taxtos
València, 1999. 178 pàgines

Compilació de textos procedents d'un cicle de conferències sobre la música popular en la cultura de masses. Hi ha reflexions de Santiago Auserón, Simon Frith, Wlad Godzich, Lucy O'Brien, Simon Reynolds, Andrew Ross, David Topp i Lindsay Waters.

Assaig

El taller de la memoria
Juan Carlos López
Edicions Bromera / Universitat de València
Altra, 1999. 200 pàgines

Amb el subtítol *El cervell i la textura dels nostres records*, aquest Premi Europeu de Divulgació Científica aborda alguns enigmes de la memòria i la capacitat per a l'oblit. Una expedició per a dels problema fascinant de la ciència moderna.